

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 13P/5/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218203380
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Minárik
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2018:6218203380.1

Uznesenie

Okresný súd Veľký Krtíš vo veci starostlivosti o maloleté deti J.: K., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom J., V. E.ĽXX/X, P. c.č J., B.čXX/XX a W., L.. X. X. XXXX, trvale bytom E.Ľ., W.. C. XXX/X, P. c.č J., B.čXX/XX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš ako kolíznym opatrovníkom, deti matky C. D., nar. X. X. XXXX, trvale bytom J., V. E.ĽXX/X a otca W. J.S., L.. XX. X. XXXX, trvale bytom J., B.čXX/XX, o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, o návrhu C. J., L.. XX. X. XXXX, P. J. J., V. E.ĽXX/X na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

I. Maloleté deti J.: K., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom J., V. E. XXX/X, P. Č.. J., B. XXX/XX a W., nar. X. X. XXXX, trvale bytom E. T., W.. C. XXX/X, P. Č.. J., B. XXX/XX sa dočasne zverujú do starostlivosti C.L. J., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom J., V. E. XXX/X, ktorá ich bude zastupovať v bežných veciach.

II. Matka je povinná dočasne prispievať na výživu maloletých detí J.Q.: K., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom J., V. E. XXX/X, t. č. J., B. XXX/XX S. W., nar. X. X. XXXX, trvale bytom E. T., W.. C. XXX/X, P. Č.. J., B. XXX/XX mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z., na každého z nich, k rukám C. J., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom J., V. E. XXX/X, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

III. Otec je povinný dočasne prispievať na výživu maloletých detí J.: K., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom J., V. E. XXX/X, P. Č.. J., B. XXX/XX a W., nar. X. X. XXXX, trvale bytom E.Ý. T., W.. C. XXX/X, P. Č.. J., B. XXX/XX mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z., na každého z nich, k rukám C.É. J., L.. XX. X. XXXX, trvale bytom Bušince, V. E. XXX/X, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

Neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania o zverenie maloletých detí J. do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré je vedené Okresným súdom Veľký Krtíš pod sp. zn. 13P/5/2018.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom vo veci samej sa C. J., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom J., V. E. XXX/X, stará matka mal detí J. (ďalej aj „Stará matka“), domáhala, aby súd maloleté deti zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti, vyslovil, že stará matka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti, že je oprávnená zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach a rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletých počínajúc dňom 01. 11. 2018 výživným na každé z detí vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené a nepľnoleté dieťa, všetko k rukám Starej matky vždy do 25. dňa v mesiaci vopred. Zároveň žiadala vysloviť, že nedoplatok na výživnom sú rodičia povinní splácať v mesačných splátkach po 10 € splatných spolu s bežným výživným.

2. V odôvodnení predmetného návrhu uviedla, že dňa 2.11. 2018 jej syn W. J., ktorý je otcom maloletých K. S. W., odišiel od rodiny s tým, že si našiel zamestnanie v závode JAGUAR LAND ROVER v Nitre. Maloletí mu boli rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7P/105/2013 zo dňa 25.11.2013 zverené do osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka maloletých detí od roku 2013 žije a pracuje v zahraničí a s deťmi sa nestýka. Dňa 6. 11. 2018 otec maloletých detí telefonicky kontaktoval priateľku W. J., s ktorou bývajú v spoločnej domácnosti, a oznámil jej, že domov príde 16.11.2018. Nakoľko sa domov nedostavil a nie je možné sa s ním ani telefonicky skontaktovať, bolo na otca dňa 28. 11. 2018 podané trestné oznámenie za opustenie zverených osôb a nahlásená jeho nezvestnosť. Ďalej Stará matka uviedla, že s maloletými deťmi žije od malička v spoločnej domácnosti, má ich rada a má záujem starať sa o ne a zabezpečovať riadnu starostlivosť. Rodina bola vždy odkázaná na jej pomoc, či už vo veci starostlivosti o domácnosť alebo finančného zabezpečenia, nakoľko jedine ona má pravidelný príjem z titulu starobného dôchodku. Býva v prenajatom rodinnom dome spoločne s priateľkou otca maloletých detí W. J., a tromi deťmi - mal. K., C.. W. S. C., ktorý je už plnoletý. Mesačné nájomné je vo výške 200 € mesačne, ďalšia položka je spotreba elektriny. Zdôraznila, že všetci členovia domácnosti žijú z jej príjmov a že v mesiaci november 2018 neboli prevzaté ani len prídavky na deti nakoľko otec maloletých si ich neprevzal. Záverom uviedla, že nakoľko situácia v rodine je vážna, keď od novembra 2018 ani jeden z rodičov nezabezpečuje riadnu starostlivosť o mal. deti K. S. W., žiada súd o nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Na preukázanie svojich tvrdení predložila oznámenie o narodení mal. K. zo dňa 7. 9. 2001, oznámenie o narodení mal. W. zo dňa 17. 3. 2005, fotokópiu rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/105/2013-33 zo dňa 25. 11. 2013, výpis z registra trestov zo dňa 17. 12. 2018 a lekársku správu zo dňa 17. 12. 2018.

4. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem (§ 361 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku; ďalej aj „CMP“).

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP).

9. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v jeho schopnosti dočasnou a provizórnou úpravou zabrániť nepriaznivým následkom, ktoré mohli pred začatím konania, v začatom konaní, či po jeho skončení nastať. Neodkladné opatrenie nemá charakter konečného rozhodnutia a jeho účelom je zvyčajne len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nariadením neodkladného opatrenia pred začatím konania alebo v jeho priebehu navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že existuje nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy (prípadne, že nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje verejný záujem). Pokiaľ ide o výklad pojmu osvedčovanie, tak uvedený pojem na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie.

10. Okresný súd z listinných dôkazov, o ktorých už pojednával v bode 3 odôvodnenia, z návrhu na začatie konania, ako aj z pripojeného spisu tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 7P/105/2013, mal za osvedčené, že maloleté deti J. boli naposledy rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k.

7P/105/2013-33 zo dňa 25. 11. 2013 zverené do osobnej starostlivosti otca, keď v tomto konaní bolo preukázané, že matka maloletej deti opustila a odišla pracovať do zahraničia. Ďalej súd na základe dopytu na OO PZ Dolná Strehová, zo spisu, ktorý je týmto orgánom vedený pod ČVS: ORP-348/DS-VK-2018, ako aj zo spisu vedeného OR PZ vo Veľkom Krtíši pod č. p.: ORP-166/PZV-2018, zistil, že orgánom činným v trestnom konaní je vedené trestné stíhanie za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže nakoľko je dôvodné podozrenie, že došlo k zanedbaniu povinnej školskej dochádzky mal. W. J., ktorý v školskom roku 2017/2018 vymeškal bez ospravedlnenia 122 vyučovacích hodín, a že podozrivým v tejto veci je jeho otec. Ďalej bol zistené, že otec mal zo svojej domácnosti, v ktorej žil s maloletými deťmi, s plnoletým synom C., so svojou družkou a so Starou matkou malolekých, odísť dňa 2.11.2018 pracovať do Nitry a vrátiť sa dňa 16.11.2018, že z dôvodu, že sa nevrátil a ani inak nedal o sebe vedieť, oznámila jeho družka W. J. dňa 28. 11. 2018 jeho zmiznutie, že po menovanom bolo dňa 28. 11. 2018 vyhlásené pátranie a že je nezvestný doposiaľ. Z odpovede na lustráciu otca v Sociálnej poisťovni zo dňa 18. 12. 2018 ďalej vyplynulo, že tento nie je počnúc dňom 8. 11. 2018 v Sociálnej poisťovni prihlásený do registra poistencov u žiadneho zamestnávateľa. Zo správy úradu práce, zo zápisnice o výsluchu maloleteho zo dňa 13. 12. 2018 (všetko súčasť vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-348/DS-VK-2018) a z odpovede na lustráciu Starej matky v Sociálnej poisťovni zo dňa 18. 12. 2018, ktoré listinné dôkazy navyše korešpondujú aj s návrhom vo veci samej, bolo ďalej zistené, že matka malolekých detí J. žije už niekoľko rokov v Anglicku, že príjem spoločnej domácnosti, kým z tejto neodíšiel otec malolekých, predstavovali len rodinné prídavky na malolekých a starobný dôchodok Starej matky a z dôvodu, že rodinné prídavky otec už od mesiaca november 2018 nevyzdvihol, je v súčasnosti jediným pravidelným príjmom domácnosti uvádzaný starobný dôchodok vo výške 271,30 € mesačne. Napokon z úradného záznamu zo dňa 20. 12. 2018 vyplynulo, že maloleký W. má za mesiac november 2018 štyri neospravedlnené hodiny (z toho dve z titulu opustenia vyučovacej hodiny v jej priebehu) a za mesiac december 2018 dosiaľ 1 neospravedlnenú vyučovaciu hodinu.

11. Vzhľadom k vyššie uvedenému mal súd za osvedčené, že maloleté deti J., K. S. W., ktoré boli právoplatne zverené do osobnej starostlivosti svojho otca, sa od 2. 11. 2018 nachádzajú v situácii, kedy osobnú starostlivosť o nich žiaden z rodičov nezabezpečuje. Ich matka sa dlhodobo zdržiava v Anglicku a otec je t. č. už viac ako mesiac nezvestný, pričom žiaden z nich na výživu malolekých detí neprispieva. V súčasnosti sa maloleté nachádzajú na adrese J., B.čXX/XX, kde bývajú spolu s družkou ich otca p. W. J. a so svojou Starou matkou, ktoré malolekým zabezpečujú základnú starostlivosť. V predmetnom prípade tak nemožno konštatovať stav, že by sa maloleté ocitli bez akejkoľvek starostlivosti, prípadne, že by ich život, zdravie alebo priaznivý vývoj bol vážne narušený alebo ohrozený (čo by odôvodňovalo nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP). Na druhej strane však stav, kedy obaja rodičia svoje deti de facto opustili a nechali na zväžení ostatných plnoletých osôb, ktoré sa v spoločnej domácnosti nachádzajú, či sa o maloleté deti budú starať, nemožno považovať za žiaduci, a to ani do právoplatného skončenia konania o zverenie malolekých do náhradnej osobnej starostlivosti. Výsledkom takéhoto stavu okrem problémov súvisiacich so zastupovaním malolekých vo veciach, na ktoré nie sú spôsobilí, so spravovaním ich majetku, či so skutočnosťou, že t. č. realizovaná starostlivosť Starej matky, či družky otca o malolekých, je postavená len na dobrovoľnej báze, sú i pokračujúce problémy s malolekým W. ohľadne jeho školskej dochádzky (opakované neospravedlnené hodiny vrátane niekoľkých nedovolených opustení vyučovania počas vyučovacej hodiny), ako aj akútny nedostatok finančných zdrojov na zabezpečenie základných potrieb malolekých, keď jediným pravidelným zdrojom príjmu pre domácnosť tvorenú dvomi maloletými deťmi, plnoletým C., Starou matkou malolekých a družkou otca malolekých detí, je starobný dôchodok Starej matky v aktuálnej výške 271,30 € mesačne (družka otca i plnoletý C. sú nezamestnaní a pre nezvestnosť otca neboli prevzaté ani len rodinné prídavky na malolekých).

12. Za tohto stavu nemal súd žiadne pochybnosti o naliehavej potrebe úpravy práv a povinností vo vzťahu k malolekým deťom neodkladným opatrením, a to napriek skutočnosti, že Stará matka (ako navrhovateľka neodkladného opatrenia) vo svojom návrhu presne nešpecifikovala, akého neodkladného opatrenia sa domáha. Za situácie, keď platná právna úprava CMP umožňuje nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu, či prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť im viac, než čoho sa domáhajú, ďalej keď právna úprava (k uvedenému pozri § 325 CSP, označenie tretej časti CMP titulom „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“, či Šmyčková, R., Števec M. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 1. Vydanie, Bratislava, C. H. Beck, 2017, str. 984) neobsahuje taxatívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré je súd oprávnený nariadiť, a najmä s poukazom na skutočnosť, že z návrhu vo veci samej je zrejme, že navrhovateľka (Stará matka) má v konečnom

dôsledku záujem, aby jej boli maloletí zverení do náhradnej osobnej starostlivosti, potom súd rozhodol tak, že neodkladným opatrením dočasne zveril maloletých J. do starostlivosti Starej matky. Z dôvodu, že matka maloletých je dlhodobo v zahraničí a s maloletými sa nestýka, a otec je nezvestný, pričom reálne pretrvávajú potreba zastupovať maloleté deti v právnych úkonoch, na ktoré nie sú spôsobilé (osobitne v súvislosti s ich školskou dochádzkou), súd navyše rozhodol tak, že Stará matka je oprávnená zastupovať maloleté deti É. v bežných veciach. Mal pritom za osvedčené, že Stará matka býva s maloletými dlhodobo v spoločnej domácnosti, že maloletým po odchode ich otca zabezpečuje spolu s družkou otca osobnú starostlivosť, že maloletí sú na jej prítomnosť dobre zvyknutí, a že zabezpečuje túto starostlivosť aj po materiálnej stránke.

13. Zároveň, nakoľko mal súd za osvedčené, že okrem rodinných prídavkov na maloletých, ktoré od mesiaca november 2018 nie sú pre nezvestnosť otca preberané, jediným pravidelným príjmom pre t. č. päťčlennú domácnosť je len starobný dôchodok Starej matky, s tým, že táto výdavky len na nájomné deklarovala vo výške 200 €, rozhodol s poukazom na § 366 CMP súd aj o povinnosti oboch rodičov prispievať na výživu každého z maloletých aspoň v minimálnom rozsahu (§ 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z.), nakoľko lustráciou v Sociálnej poisťovni nebolo zistené, že by niektorý z rodičov bol prihlásený do registra poistencov u nejakého zamestnávateľa. Otec i matka maloletých detí sú povinní výživné poukazovať k rukám Starej matky vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

14. Pokiaľ sa jedná o dĺžku trvania nariadeného neodkladného opatrenia, túto súd limitoval (§ 330 ods. 1 CSP) na okamih právoplatného skončenia konania vo veci samej, ktorého predmetom je zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, a ktoré je tunajším súdom vedené pod sp. zn. 13P/5/2018.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Veľký Krtíš.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Okrem toho sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku o výživnom, môže oprávnená osoba podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. Exekučný poriadok.